

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.219.2024
Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 770 Pana posła Marcina Porzucka z 13 czerwca 2024 r.,
w sprawie immunitetu przyznawanego przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy,
uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Kwestia zakresu obowiązywania immunitetu członka Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (ZPRE) była przedmiotem analizy prawnej dokonanej przez prokuratorów prowadzących śledztwo dotyczące nieprawidłowości w Funduszu Sprawiedliwości. Prokuratorzy uznali, że w realiach niniejszej sprawy immunitet zastępcy przedstawiciela ZPRE nie wyłącza możliwości przedstawienia Marcinowi Romanowskiemu zarzutów, jego zatrzymania oraz zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Wniosek taki wynikał przede wszystkim ze stwierdzonego braku związku stawianych zarzutów z wykonywaniem mandatu zastępcy przedstawiciela Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz z faktu uchylenia immunitetu przez parlament krajowy. To stanowisko prawne prokuratora zostało oparte na dwóch opiniach sporządzonych przez dr. hab. Andrzeja Jackiewicza z Katedry Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz dr hab. Joannę Juchniewicz z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W sytuacji, gdy sprawa ma wyłącznie charakter sprawy krajowej członek Zgromadzenia korzysta z ochrony przewidzianej przez przepisy prawa krajowego. W przypadku przedstawicieli państwa polskiego jest to ochrona przewidziana przepisami art. 105 ust. 2-5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uzupełnionymi przepisami ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie posła na Sejm RP będącego przedstawicielem Zgromadzenia do odpowiedzialności karnej za czyn zabroniony jest skuteczne i wystarczające także w kontekście ochrony immunitetowej przysługującej przedstawicielowi ZPRE.

W niniejszej sprawie zatrzymanie, postawienie zarzutów i zawnioskowanie o tymczasowe aresztowanie Marcina Romanowskiego zostało poprzedzone podjęciem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 12 lipca 2024 roku uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie posła Marcina Romanowskiego do odpowiedzialności karnej, a nadto jego zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie.

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2024 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie nie uwzględnił wniosku prokuratora o zastosowanie wobec Marcina Romanowskiego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem postanowienia sądu, a także po ponownej analizie prawnej zakresu obowiązywania immunitetu prokurator podjął decyzję o skierowaniu zażalenia na postanowienie Sądu I Instancji, wnosząc jednocześnie o jego zmianę i zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

W zażaleniu prokurator podniósł trzy zarzuty obrazy szeregu przepisów prawa procesowego, polegające na dowolnym i bezpodstawnym przyjęciu, iż:

- zakres ochrony immunitetowej wynikający z przedstawicielstwa Marcina Romanowskiego w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy obejmuje czyny zarzucone mu w niniejszej sprawie;
- w sprawie zachodzą niedające się usunąć wątpliwości prawne dotyczące kwestii ochrony immunitetowej;
- wystąpiła negatywna przesłanka procesowa w postaci braku wymaganego zezwolenia na ściganie.

W uzasadnieniu zażalenia prokurator przedstawił analizę prawną wszystkich przepisów regulujących kwestie immunitetu przedstawiciela do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

O tym, czy podejrzanemu Marcinowi Romanowskiemu przysługuje immunitet, czy też został on skutecznie uchylony, powinna decydować analiza i wykładnia przepisów prawa, a w szczególności art. 40 Statutu Rady Europy oraz art. 14 i 15 Porozumienia Ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy.

Obecnie sprawa rozpoznania zażalenia prokuratury na niezastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec Marcina Romanowskiego oczekuje na rozpatrzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Z uwagi na obszerność materiału dowodowego, jego złożoność, wagę oraz charakter stawianych podejrzanemu zarzutów, Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art. 30 § 2 k.p.k. w zw. z art. 93 § 2 k.p.k., zdecydował o rozszerzeniu składu orzekającego do trzech sędziów zawodowych.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/